

२२३ मृदुता विदुता

[illegible]

नं १

वेदं ६

श्रीगणेशाय नमः॥ अथ तर्पणप्रयोगः॥ अचम्य॥ ॐ असत्यादिभिरु कमां अनु कपक्षो अ
मु कतिथो श्रीमत्परमेश्वरयितये अमु कगोत्रस्यास्मत्पौत्र अमु कसर्मण वसुखा परस्य
सांवत्सरी केको दीष्ट आर्द्रा गतया पार्वणो य अमु कगोत्राणां अस्मत्पौत्र पितामह पापे
तामहानां पार्वण आर्द्रा गतया देवार्घ्यं मनुष्या दिव्या पितॄणां च तर्पणमहं कर्षिष्ये इति
संकल्प्य पाशुष उपविनो पावेन पारिणा देवतिथि वार्तिना सकुसोदकेन ॐ विश्वे देवा
स आगतुः शिरास्तामहीमर्ह हवर्षुरहनिषेदत ॥ ॐ विश्वे देवा श्रीगणेशाय नमः ६० हवर्षमेये
अन्न रिक्षेय उपधा विष्ट य अग्नि जिह्वा आवाय जत्रा आसद्यास्मि नृ वेरहिषि माह्व
ध्वं इति मंत्रद्वयेन वृक्षादिभ्यः सक्तर्पयेत् ॥ ॐ वृक्षास्तृप्यन्तां ॐ विश्वस्तृप्यन्तां
ॐ रुद्रस्तृप्यन्तां ॐ वृजापतिस्तृप्यन्तां ॐ देवास्तृप्यन्तां ॐ इन्द्रास्तृप्यन्तां ॐ वेरास्तृ
प्यन्तां ॐ ऋषयस्त्रिप्यन्तां ॐ प्रारणाचार्यास्तृप्यन्तां ॐ गन्धर्वास्तृप्यन्तां ॐ ईशान
वायास्तृप्यन्तां ॐ सम्बत्सर्ष्वयवस्तृप्यन्तां ॐ देवास्तृप्यन्तां ॐ अयसस्तृप्यन्तां

हमः

मधुसंतः सोमिधिमर्ः उस्त्रुसत आयः पितृ-हविये अजनेवः आयन्तुः पितरः सोम्या
सोमिध्यात्तापथिभिर्देवयानैः अस्मै यजेत्स्वधयामदत्तो धिवृक्नुते वत्समानः इति म
त्रद्वयेनावाहनैः कथं वा उ न ल स्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ सोमस्तु
प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ यमस्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३
ॐ अर्यमास्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ आग्निस्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३
ॐ अर्यमास्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ सोमपास्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ
वर्हिषस्तु प्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमैः ३ ॐ तमश्चतुर्दशयमान्युत्येकं सतिल
जलांजलि त्रयेण तर्पयेत् ३ ॐ यमाय नमः ३ ॐ धर्मराजाय नमः ३ ॐ मृत्युवे नमः ३ ॐ
अन्नकाय नमः ३ ॐ वैवस्वताय नमः ३ ॐ कालाय नमः ३ ॐ सर्वभूतक्षयाय नमः ३ ॐ
औदुम्बराय नमः ३ ॐ दध्नाय नमः ३ ॐ नीलाय नमः ३ ॐ परमेष्ठिने नमः ३ ॐ शक्राय नमः ३
ॐ वित्राय नमः ३ ॐ वित्रगप्ताय नमः ३ ॐ आगच्छन्तु मे पितर इमां गृह्णन्तु पो जलि

त. २

तत स्वपितरां वतर्पयेत् उद्धारतामवा उच्यते स उन्मध्यमा पितरसो म्यासः असुर्यइ
श्रधकारितज्ञासेनो वक्तुर्वितरेहवेयुः ॐ अमुकगोत्रोऽस्मिन्मिता अमुकसर्मा वसुस्वापसु
पतामिदंतिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३ ॐ अद्भिरसो न पितरो नृवृक्षा अथर्वाणां भृगवसो म्यासः
तेषां वयं सुमतौ याज्ञेयानामपि भद्रं सोमनसं स्यामः ॐ अमुकगोत्रोऽस्मिन्मिता अमुकस
र्मा वसुस्वापसु पतामिदंतिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३ आयन्तु न पितरसो म्यासो मिष्याता
पार्थिविर्देवयाने आस्मिन् यज्ञे स्वधयामदंतो धिवुवन्तु नैव त्वस्मान् ॐ अमुकगोत्रोऽस्मिन्
पीता अमुकसर्मा वसुस्वापसु पतामिदंतिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३ ॐ उजैवर्हतिरमनं दृते प
यः किलालं परी स्वधास्थं तर्पयता मे पितरः ॐ अद्येह अमुकगोत्रोऽस्मिन्मिता महो अमुकसर्मा
इस्वापसु पतामिदंतिलोदकं तस्मै स्वधा ३ पितृभ्यः स्वधा इभ्यः स्वधानमः पितामहेभ्यः स्वधा
इभ्यः स्वधानमः प्रीयतामहेभ्यः स्वधा इभ्यः स्वधानमः अक्षन् पितरोऽत्रि त्रिपत्तपितरः पित
रः सुन्दर्यः ॐ अद्येह अमुकगोत्रोऽस्मिन्मिता महो अमुकसर्मा पतामिदंतिलोदकं तस्मै
स्वधानमः ३ ॐ येनेह पितरो ये वनेह्यो जनेषु विद्वन् त्वं कथयति ते गानवेदे स्वधाभिर्यज्ञं ६०

मिसदन्तपितरो

शिवः

ततः सूर्योपरस्थानं ॐ अहस्वमस्य केतवो विरामयो जननी अनुः भाग नो अग्रयो यथाः
 ॐ हृदं सः सुविषद सुखं तोरक्षसं द्रोता बोधदतिथिदोरा सत् नृषद सुहृद सधो मसः आगज
 ऋतजा अहजा ऋतं दहन् ततः सूर्ये परक्षाणि हस्तपः ॐ आदि न्यायनमः प्रव्याणि गृहिताः ॐ
 वल्लयत्तानं पृथग् प्रस्तादि सिमातः सुखो वेन आवः सवृद्धा उपमा अस्य विष्ट सतश्च यो मसतश्च
 विवः ॐ वल्लो नमः इदं विष्टुर्विचक्रमे त्रेधा निरधे परं समूढमस्य पादं सुरः ॐ विस्मवेनमः नमस्त
 दुमन्त्यवः उत्तोत इत्यवेनमः वाहभ्यामुत्ततेनमः ॐ हृदायनमः आहस्ते नरजसा वर्तमानो निवेस्य
 नमस्तं मर्त्यं बहिरापयेन साविता रथेना देवा ग्याति सुवना निपस्यन् ॐ सवित्रे नमः मित्रस्य च
 षणिधृता वो देवस्य वानीसः धुनो वित्रस्य वस्तमः ॐ मित्राय नमः इममेवाराण सुधिहवमद्या वम
 इयभ्याम वसूरा वके ॐ वसूराय नमः इति वसूरादि संपूज्य ॐ प्राच्येदिसे इन्द्राय नमः ॐ आग्नेदि
 से अग्नये नमः ॐ वाय्वेदिसे यमाय नमः ॐ नौत्येदिसे निरितये नमः ॐ पृथिव्येदिसे वारुणाय
 नमः ॐ वाय्वेदिसे वायवे नमः ॐ ऊर्ध्वेदिसे ऊर्वेय नमः ॐ ईसान्येदिसे ईसानाय नमः ॐ उ

संकृतं गृह्यतः ॐ अथ ह्यमुकगोत्रोऽस्मात्पितामहोऽमुकसर्मा त्रियतामिदं तिलोदकं तस्मै
 स्वधानमः ३ ॐ मधुमात्रोऽयं यतो मधुमात्रा तसि धवः माधुर्नः सन्नोषधिः ॐ अथ ह्यमु
 कगोत्रोऽस्मात्पितामहोऽमुकसर्मा आदित्यस्वापस्त्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधा
 नमः ३ ॐ मधुनक्तुमुतो यसो मधुमात्रा थिवः सः मधुघोऽस्मिन् पिता ॐ अथ ह्यमु
 कगोत्रोऽस्मात्पितामहोऽमुकसर्मा आदित्यस्वापस्त्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्व
 धानमः ३ ॐ मधुमात्रो वनस्याति मधुर्मा अस्तु भयः माधुर्गोवो भवः नूनः ॐ अथ ह्य
 अमुकगोत्रोऽस्मात्पितामहोऽमुकसर्मा त्रियतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३
 त्रिष्वध्वम् ३ इति मित्रिभ्योऽजलित्रयं दद्यात् ॐ अथ ह्यमुकगोत्रोऽस्मन्माता
 मुकीदेवि असुस्वाधाः स्तुप्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३ ॐ अथ ह्यमु
 कगोत्रोऽस्मन्मातामहिः मुकिनामिदेविरुद्रस्वापास्तुप्यतामिदं तिलोदकं तस्मै स्वधानमः ३
 ॐ अथ ह्यमुकगोत्रोऽस्मात्पितामहोऽमुकसर्मा आदित्यस्वापा अमुकिदेवि त्रिदामिदं तिलोदकं

तस्यै स्वधानमः ३ सपत्नमात्रीभ्यो नैव कथाम् ॐ नमो वः पितरो रसायनमो वः पितरो सोपाय-
नमो वः पितरो जिवायनमो वः पितरो स्वधायै नमो वः पितरो धोणयनमो वः पितरो मन्त्रवे-
नमो वः पितरो पीतरो वोगहाण पितरो दत्तसतो वः पितरो देव्यै नमः पितरो वासः ॐ अथेह
अमुकगोत्रऽस्मन्मातामहोऽमुकसर्मा वसुखापः तृप्यतामिदं तीलोदकं तस्यै स्वधानमः ३
ॐ अथेह अमुकगोत्रोऽस्मन्मातामहो अमुकसर्मा रुद्रखापः तृप्यतामिदं तीलोदकं
तस्यै स्वधानमः ३ ॐ अथेहऽमुकगोत्रऽस्माच्छ्रुप्रमातामहोऽमुकसर्मा आदित्यखा-
पः तृप्यतामिदं तीलोदकं तस्यै स्वधानमः ३ ॐ अथेहऽमुकगोत्रऽस्मन्माताम-
होऽमुकिदेवि वसुखापाः तृप्यतामिदं तीलोदकं तस्यै स्वधानमः ३ ॐ अथेहऽमुक-
गोत्राऽस्माद्युमातामहो अमुकीदेवि रुद्रखापा तृप्यतामिदं तीलोदकं तस्यै स्व-
धानमः ३ ॐ अथेहऽमुकगोत्रऽस्माच्छ्रुप्रमातामहो आदित्यखापा तृप्यतामिदं तीलो-
दकं तस्यै स्वधानमः ३ अत्रैव पात्रे पुत्रः पितृव्यमातुलभात् पित्रि स्वस्ती मात्रि स्वस्ती

न ४६

भगिनि स्वसुर-गुरु-ईत्यादिभ्यो दद्यात् ॥ आवृणुस्त्रिमययन्तं देवर्षिपित्रिवानवाः त्रिष्यन्तु
 पितरसर्वे मात्रिमाता महादयः मात्रिवंसे मृता ये वपित्वंसे तथैव चः गुरु स्वसुरव
 सुनां ये वा न्ये वा न्धवा मृता ते सर्वे त्रिप्रिमाया नुमदन्त्ये ना उना विला नरके सुसमस्ते
 प्रयावना सुवये स्थिता ते सामा प्यायना ये तद्वियते स लीलं मया ये वा सुरास्तथा
 ना यथा गन्धर्वराक्षसाः पिसा वा गृह्यका सिद्धा कुस्मां डा स्त्रावः षणा जले वा भूमि
 वा वा ह्या धारा ध्वजं तवः तृप्तिमेते नयित्वा सुमदन्त्ये ना उना विला ये वा न्धवा वा न्धवा
 ये न्यजन्मानि वा न्धवा ते त्रिप्रिमा यला या न्ये वा स्मत्तो यका क्षिराः आति कुलको
 दिनां सप्तद्विपनिवासिना आवृणु भवना लोका दीप्तमस्त्रु तिलोदकं यत्र क्व व
 न संस्थानं श्रुत्रिषो यहा ता मना इदमक्षौकमेवास्त्रु मया दत्तं तिलोदकं ॥ इति मंत्रे
 तीलोदका जाले दत्ता ३ ॥ वस्त्रनिषिडनं यक वा स्मा कुले जाता अपुत्रा गो त्रिणो
 मृता ते पितृ वनु मया दत्तं वस्त्रनिषिडनोदकं ततः सद्ये ना वम्य सूर्यार्घ्यं दद्यात् ततः मंत्रः
 उ नमो विवश्वते वल्लभा स्याते वल्लभे ॥ नमो विवश्वते वल्लभा स्याते वल्लभे ॥